

## Møte i faglig brukerråd syn

**Sted:** Webex

**Dato:** 29.09.2023

**Referent:** Julianne A. Andersen

**Deltakere:**

Farah Ramadan, Norges blindforbund

Siri Smedsrud, FTBB

Mette Bævre, FTBB

Elin Larne, Norges blindforbund (delvis deltakelse)

Kari Anita Brendskag, divisjonsdirektør

Anne Lise Solstad, avdelingsleder

Randi Kvåle, avdelingsleder

Eva Marie Hammervik, avdelingsleder

Julianne Andersen, divisjonsstøtte

**Frafall:**

Grethe Bæverfjord, Norges blindforbund

Kjersti Stensland, Norsk NCL-forening

Åste Lunder Norem, Norges blindforbund

**Sak 18/2023 Godkjenne referat**

Lagt frem av: Kari Anita Brendskag

**Konklusjon:** Referat ble godkjent.

**Sak 19/2023 Godkjenne saksliste**

Lagt frem av: Kari Anita Brendskag

FTBB: Stiller spørsmål ved at de ikke selv får legge frem sakene de melder inn. Statped har oppfattet sakene som er kommet inn i denne sammenhengen som spørsmål til Statped som svares ut som informasjonssaker.

**Konklusjon:** Sakslisten ble godkjent.



## Sak 20/2023 Videre arbeid med workshop

Lagt frem av: Eva Mare Hammervik / Anne Lise Solstad

Vedlegg:

[Oppsummering etter workshop 2](#)

[Presentasjon brukt i møte](#)

Innspillene som har kommet opp i de to forrige workshopene tas med inn i arbeid med Tillegg nr. 3 til tildelingsbrev for Statped 2021 med oppdrag 2021-002 – der Statped er bedt om å gå i dialog med kommuner og fylkeskommuner om sansetapgruppene. Fokus i arbeidet er hvordan sansetapgruppene kan ivaretas på en systematisk måte, slik at de fanges opp og følges opp raskt og godt gjennom hele barnehage- og opplæringsløpet. I oppdraget heter det at «*Relevante brukerorganisasjoner bør involveres i arbeidet*».

Innspillene vi har fått er viktige for oss, og vil være med i Statpeds videre arbeid med tjenesteutvikling/beste praksis arbeid. Innspill fra brukerrådet gitt i møte:

- Det er viktig av sluttbrukerne (barna og foreldre/foresatte) får bidra inn i dette arbeidet fremover
- Det er en bekymring i Norges blindforbund at svaksynt gruppen ofte blir glemt. De må også få et reelt og godt tilbud.
- Norges blindforbund vil komme tilbake til Statped med mer informasjon om hvordan de mener innspill bør hentes inn på best mulig måte.
- Forslag om å hent innspill igjennom en høring og/eller workshop

**Konklusjon:** Statped opprettholder dialog med brukerrådet om hvordan Statped kan innhente innspill fra gruppen sterkt svaksynte i denne saken.

## Sak 21/2023 Statpeds elevkurs og forventninger til hva elever skal kunne av synskompenserende ferdigheter

Lagt frem av: Bente Krakhellen

Vedlegg:

[Sak fremmet av FTBB.](#)

Også Norges blindforbund har etterspurt orientering om hva som skjer med elevkursene.

Spørsmål 1: kompenserende ferdigheter, mobilitet, punkt og IKT

Statped sitt svar lagt frem i møtet: Veilederne Statped har laget skal brukes i sammenheng med §§2-14 og 3-10. I Udir sine forslag til mål i timeressursene etter denne paragrafen, er det gradert ut ifra nivå- ikke klassetrinn. Det er derfor hensiktsmessig at Statped gjør det samme.

Spørsmål 2:

Timeressursen etter §§2-14 og 3-10 gir en fleksibel mulighet for å bruke timene i løpet av skoleårene. Det vil derfor være stor forskjell mellom elevene, skolene og kommunen når disse benyttes.

Statped sitt svar lagt frem i møtet: Hvis man ønsker at Statped skal ha en formening om hvilke synskompenserende ferdigheter en elev bør ha på et gitt trinn, kan man etterspørre i den enkelte brukersak. Sakkyndig vurdering ligger til grunn for vedtak, dette vil være individuelt fra sak til sak. Statped er med å diskutere dette sammen med skole, PPT og foreldre

Spørsmål 3:

LK20 er førende for det som skjer i skolen og er derfor innrammingen til det som ligger i elevkursene. Elevkurs syn og hørsel skal nå ha lik innramming og være tro mot LK20 og opplæringsloven. Målgruppe for syn og hørsel er elever og foreldre.

Statped sitt svar i møtet: Opplæringsloven og LK 20 er rammene Statped skal jobbe innenfor og er derfor også rammene for elevkurs. Det er mye historikk rundt elevkurs og elevkursmodellen på syn der også lærere deltok ble grundig evaluert i 2019. Historisk har det vært forskjell på elevkurs på syn og hørsel. Syn har hatt skolen med på kurs, men det har ikke hørsel. På hørsel har kursene hatt en sosialpedagogisk innretning. Tilbakemeldinger i evalueringen i 2019 varierte på spørsmålet om skolen bør delta eller ikke. Blindeforbundet meldte mellom annet tilbake at man burde gå bort fra trepartsmodellen og fokusere på foreldre og elever, og at de eldste elevene burde få tilbud uten foreldre. Bakgrunnen for at skolene ikke deltar på elevkursene som prøves ut nå er tilbakemeldinger i evalueringen i 2019 samt at det skal være lik praksis på syn og hørsel.

Det skal gjennomføres tre elevkurs på syn i november 2023. Et kurs for 3-4 klasse, et kurs for 5-7 og et for 8-10 trinn. Når fristen gikk ut var det påmeldt 9 deltagere på 3-4 trinn, 12 på 5-7 og 5 på 8-10 trinn. Målgruppen for kursene er elever med rettigheter etter paragraf 2.14. Statped har sendt brev til alle aktuelle elever og informert. Brevet har gått til foresatte med PPT på kopi.

Forslagene til elevkurs har vært lagt frem for nasjonalt brukerråd som har hatt mulighet til å gi tilbakemeldinger.

Innspill gitt i møte:

- FTBB: Det trengs tydeligere føringer/ felles veileder for hva elever skal kunne/synskompenserende ferdigheter, når ferdigheter. Det er viktig at Statped kan beskrive hva eleven skal lære av synskompenserende ferdigheter for at det skal kunne settes opp en tilstrekkelig IOP (jfr. 2.14 og 3.10 timer).
- Norges blindeforbund ønsker å vite hvor mange deltaker som nå er påmeldt kurs og hvordan informasjon er sendt ut i forkant.
- Norges blindeforbund etterspør hva som skjer etter høringen, blir innspillene tatt med videre?
- Norges blindeforbund: Det skal nå kun være kurs for punktskriftbrukere, hvordan kan en da si at en skal evaluere kurs for svaksynte? Norges

blindeforbund fastslår at det er behov for svaksynt kurs. En stor brukergruppe ekskluderes, det etterspør et konkret svar på dette spørsmålet.

- FTBB: Ønsker å vite hva Statped ønsker å oppnå med kursene, hva er formålet og hva skal det resultere i? Hvordan skal det komme elevene til gode? Hvordan formidles det videre til skole når de ikke er representert i kursene?

Konklusjon: Saken ble tatt til orientering. Spørsmålene ble svart ut i møte.

## **Sak 22/2023 Ekstra bevilgning til læremiddelproduksjon**

Lagt frem av: Kari Anita Brendskag

Vedlegg:

[Oversikt over prosjekter](#)

[Presentasjon brukt i møte](#)

Statped fikk i revidert nasjonalbudsjett en ekstra tildeling på 10 MNOK for å styrke læremiddeltilbudet til elever med særskilte behov for tilrettelegging.

Direktørgruppa og divisjonene i Statped har meldt inn forslag til tiltak. Brukerorganisasjonene har også kommet med innspill. Disse er bearbeidet videre av Statped i dialog med de som har sendt inn forslagene.

Brukerorganisasjonen uttrykker behovet for kompetanse- og veiledningstiltak i utdanningssektoren som svært viktig. Statped er godt i gang med å vurdere kapasiteten for produksjon av læringsressurser og læremidler samt en grundigere budsjettering. Det utarbeides nå en produksjonsplan for de ulike prosjektene.

Statped ønsket innspill på hva som er suksessfaktorer for prosjektene slik faglig brukerråd ser det. Følgende innspill ble gitt:

- FTBB: Hvilke lærere deltar på læremiddelseminaret? Hvordan sikrer Statped at skolene som trenger det og bør delta deltar?
  - o Statped: Rådgivere på syn er informert om seminert og informerer ut til skolene. Informasjon ligger på statped.no og informert ut til øvrige kommunale
- FTBB: Håper Statped vil være tydelig på hva som kreves for god inkludering i skolene.

Konklusjon: Saken ble tatt til orientering.

## **Sak 23/2023 Tilbakemelding til FTBBs innspill om «Uoverensstemmelse mellom Statpeds årsrapport for 2022 og rådgivning Statped gir kommuner/fylkeskommuner i de individbaserte tjenestene»**

Lagt frem av: Anne Lise Solstad

Vedlegg: [Henvendelse fra FTBB](#)

FTBB ønsker svar fra Statped på følgende spørsmål:

- I FTBBs møte med Statped i mars 2022 opplyste Statped at “de nå er i ferd med å starte en strukturert prosess for å få et samlet kunnskapsgrunnlag knyttet til beste praksis”. Hva er status for dette arbeidet?
- Vår erfaring (FTBB) er at Statped tilpasser veiledningen etter kommunenes ønsker, ikke etter barnets behov. Hvordan kan Statped sikre at de tilbyr et likt tjenestetilbud til alle kommuner når de ikke har definert “beste praksis”?

Statped orienterte om at de nå står i en stor omstilling. Mange av prosessene i omstillingsprogrammet handler om kvalitetssikring av Statpeds tjenester, utvikling av Statpeds tjenester og grenseflater/samhandling med andre relevante aktører. Disse prosessene bidrar til å beskrive “Beste praksis”. Prosjekt tjenesteforløp ble særlig trukket frem. Andre eksempler er “Oppdrag sansetap”, arbeidet med overganger og pågående samarbeid med spesialisthelsetjenesten m. fl.

Innspill gitt av faglig brukerråd i møte:

- FTBB: Det er fortsatt litt vanskelig å forstå hva dette arbeidet konkret skal kunne ut i. Oppfattet tidligere (på møte i faglig brukerråd) at det skulle lages en oversikt over suksesskriterier.
- FTBB: opplever at Statped presenterer suksesshistorier i sine rapporter, og ikke er ærlig på at det også er saker hvor det ikke fungerer. Det er viktig at de store forskjellene i kommunene kommer frem i rapporteringen til KD.
- FTBB: Ønsker innsyn i hva Statped rapporterer til KD som ikke fungerer

Konklusjon: Saken ble tatt til etterretning. Statped opplyser at kontaktmøter mellom KD og Statped er i regi av KD, og eventuelle spørsmål om innsyn i referater må rettes til KD.

## **Sak 24/2023 Presentasjon av læremiddelundersøkelse**

Lagt frem av: Ida S. Utne (avd. læremiddel syn) og Lise Beate Estil (avd. fagutvikling og kunnskapsmekling)

Vedlegg:

[Sluttrapport erfaringer med punktskriftmateriell](#)

Umiddelbare innspill fra brukerrådet gitt i møte:

- Gjenkjennelige funn
- Bra at denne undersøkelsen er gjennomført, dette bør gjøres jevnlig og følges opp i aktiv dialog med brukerne
- Sier rapporten noe om elevene faktisk bruker læremidlene de har?
- Hva skjer videre med tiltakene som foreslås?

Konklusjon: Rapporten deles med brukerrådet når den er offentlig. Rapporten tas opp igjen på neste møte til refleksjon rundt hva dette kan bety for oss videre.

## **Sak 25/2023 Arbeid med overganger**

Lagt frem av: Anne Lise Solstad, Solveig Hovlandsvåg Røkke og Lars Haakensen Wettre

Vedlegg:

[Presentasjon gitt i møte](#)

Statped viser til tidligere orientering om utarbeiding av interne rutiner for overgang mellom barnehage/barnetrinn og barnetrinn/ungdomstrinn.

Formål:

Å lage

- oversikt over rutiner for intern og ekstern samhandling
- sjekklister over aktuelle tema i forbindelse med overgang
- oversikt over aktuelle ressurser om overgang/til bruk i arbeid med overgang

Når interne rutiner er ferdigstilt, starter arbeidet med hva som skal videreutvikles på statped.no.

Innspill fra brukerråd gitt i møte:

- Ved tidligere gjennomgang er overgang fra barnetrinn til mellomtrinnet en glemt overgang
- Det legges opp til at kompetansen skal bygges i hovedsak etter at eleven har begynt. Dette kan være alvorlig for elevene på ungdomsskolen og vgs. Det er et annet behov for å bygge kompetanse før oppstart enn det som skisseres

- Ikke nok med introduksjonskurs, det trengs kurs som setter pedagogene i stand til å tilrettelegge. Det trengs kompetanse (i forkant av oppstart) utover det som gis i introduksjonskursene.
- Statped må være tydelige på omfanget av kompetanse som må være på plass

Konklusjon: Statped ønsker å få innspill til forslag til interne rutiner. De legges ut på Teams eller e-post til brukerrådet i månedsskiftet oktober/november ut fra tidsplan.

**Eventuelt:**

Statped har fått en henvendelse fra ILU. De har på oppdrag fra UDIR utarbeidet en kartleggingsprøve i regning 3.trinn. Dette skal ut på utprøving til 2.,3. og 4.trinns elever i perioden 10.10.-10.12.

Leder for faglig brukerråd oppsummerte møte med forbedringspunkt knyttet til saksmengde og pauser. Det bør også legges inn tid til en kort evaluering etter hvert møte.